

Moderátor: Dobrá vládních omezení kvůli koronaviru, a především povinné nošení roušek a respirátorů značně zkomplikovalo život neslyšícím, především jim působí komunikační bariéru. Kvůli zahaleným nosům a ústům totiž nemohou odezírat ze rtů. Nošení roušek má ale i dopad na mezilidské vztahy u neslyšících. Pomocnou ruku jim v této složité době nabízí mimo jiné organizace Tichý svět, zte které teď vidím ve vysílání vedoucí sociálních služeb – Olgu Blahovcovou a zároveň pak tlumočnici Danielu Cincibus Vackovou, která nám rozhovor pomůže překládat. Dobrá ráno oběma, vám přeji.

Olga Blahovcová: Dobré ráno.

Moderátor: Tak jak výrazným ztížením jsou roušky a respirátory právě pro život neslyšících a ten běžný každodenní rytmus?

Olga B.: To omezení je opravdu výrazné, protože tím, že opravdu všichni máme zakrytá ústa, nos, tak nejenom že to brání v komunikaci teda neslyšícím navzájem mezi sebou, ale samozřejmě i mezi neslyšícím a slyšícím, nemohou nejen odezírat, ale vlastně nevidí mimiku celého obličeje, která je při komunikaci velice důležitá.

Moderátor: No a nabízí se tedy otázka, jaké jsou možnosti, jak komunikovat s neslyšícími lidmi v rouškách, co se dá využít, co se s tím dá dělat?

Olga B.: Vlastně pro běžného občana pro neznakující lidi, tak si myslím, že je ideální varianta šáhnout po chytrém telefonu, který máme všichni po ruce a vlastně psát třeba krátké, jednoduché zprávy. Nám vlastně v rámci poskytování sociálních služeb, tak se nejvíc osvědčily průhledné štíty, takže vlastně jsme chránění, a zároveň je vidět na ten obličej a na tu mimiku.

Moderátor: Nejen v této době se osvědčilo fungování Tiché linky, která byla spuštěna před několika lety, jak je nápomocná a jak vypadá ta komunikace a vlastně běžná činnost Tiché linky?

Olga B.: Vlastně Tichá linka je program na online tlumočení nebo na online přepis. Jednoduše vlastně si tam neslyšící zadá takzvaný požadavek, kdy se spojí s buď tlumočnickem, pokud ovládá český znakový jazyk nebo s přepisovatelem, jestli zvládá psanou češtinu, a podobně jako já si řeknu, že potřebuji zavolat do práce, do nemocnice, na úřad, tak oni vlastně prostřednictvím našich tlumočnic a přepisovatelek si takhle mohou zavolat a vyřídít to nejpotřebnější, což v dnešní době se velice hodí, když na veřejnosti musíme mít ta ústa zakrytá, takže mohou být v klidu doma a vlastně spojit se skrze chytrý telefon, tablet nebo počítač.

Moderátor: Dá se nějak popsat, pro kterou skupinu neslyšících jsou tlumočnické služby skutečně nepostradatelné?

Olga B.: Myslím, že nejvíce je to pro ty prelingválně neslyšící, tedy pro ty, co se s tou vadou už narodili a vlastně jejich mateřským jazykem je ten český znakový jazyk, protože čeština je pro ně vlastně až druhým jazykem a často porozumět tomu českému textu pro ně není úplně nejjednodušší.

Moderátor: Mě napadá v té souvislosti, jestli existují vůbec nějaké výjimky z nařízení o nošení roušek a respirátorů, jestli jste se o ně nějakým způsobem snažili, jestli jste se obrátili na vládu či na nějaké poslance, kteří by mohli tu změnu přinést, protože mi přijde, že tady by byla úplně logická.

Olga B.: Ano. Řešili jsme to vlastně v loňském roce, kdy pro nás pro všechny byla tahle situace nová. Tou výjimkou bylo právě to nošení těch štítů právě třeba v nemocnici nebo na úřadech, kdy vlastně tedy úředník například si sundal roušku, vzal si ten ochranný štít, tak aby mu neslyšící mohl porozumět, ale na veřejnosti, tak pro neslyšící platí stejná opatření jako pro nás pro všechny a ta ústa musí mít zakrytá.

Moderátor: Další aspekt současné složité doby jsou pochopitelně pracovní místa, jak ta současná opatření ovlivnila právě jejich počet pro neslyšící?

Olga B.: Myslím, že je to hodně podobné jako u slyšících, firmy za prvé nedělají tolik náborů jako v běžné době, samozřejmě některé firmy i propouštějí, takže myslím si, že tahle ta situace je srovnatelná jako u slyšících. Je to samozřejmě složité v dnešní době si najít práci.

Moderátor: Vy jste uspořádali crowdfundingovou sbírku, která má pomoci udržet ta pracovní místa, jak se jí daří a jakým způsobem se člověk do ní může zapojit?

Olga B.: Vlastně k našemu velkému překvapení, tak během 14 dní, co ta sbírka běží, tak se nám podařilo dosáhnout toho cíle, co jsme si stanovili, ale sbírka běží ještě dalších 40 dní vlastně na portálu Donio a stále nás mohou lidé podpořit a věnovat nám nějaké peníze na podporu vlastně našich neslyšících kolegů.

Moderátor: Je jasné, že pro potenciální přispěvatele a podporovatele přichází ta otázka, co s těmi penězi bude, kam přesně zamíří?

Olga B.: Vlastně cílem té sbírky, tak je opravdu podpora naší spřátelené organizace Tichý svět chráněná pracoviště, kde zaměstnáváme tedy neslyšící, například v Tiché kavárně, Tiché cukrárně a většina těchto provozů teď opravdu bojuje o přežití. Samozřejmě ta situace se nás dotýká, takže ty peníze zamíří vlastně na platy zaměstnanců, aby se ty provozy mohly udržet, mohly stále fungovat.

Moderátor: Když pomínu nestandardní covidovou dobu, tak co je v současné době tou největší výzvou a co byste chtěli změnit i mimo coronavirus v rámci tedy pomoci neslyšícím, ať už pod hlavičkou Tichého světa či obecně pod hlavičkou celé neslyšící komunity?

Olga B.: Myslím si, že obecně je to informovatelnost s tím, že sluchové postižení není na první pohled úplně vidět, tak samozřejmě se na tyto lidi občas zapomíná, takže je to bezbariérovost různých veřejných institucí, o což se samozřejmě snažíme osvětovou tím, že právě šíříme do těch institucí například tu Tichou linku, aby vlastně se tam neslyšící dorozuměl, neměl stres z toho, že nebude vědět, co mu vlastně osoba na úřadě nebo v nemocnici říká, takže je to opravdu ta osvěta a to, aby si lidé uvědomili, že nestačí vzít papír a tužku a psát nějaké vzkazy nebo vsázet na to, že neslyšící bude odezírat, ale opravdu mu tu komunikaci umožnit tu bezbariérovou v tom znakovém jazyce.

Moderátor: Já děkuji mnohokrát za otevření této problematiky a znovu připomínám, že více se toho my všichni můžeme dozvědět, když se podíváme na to, co organizace Tichý svět dělá. Děkuji takhle na dálku Olze Blahovcové a Daniele Cincibus Vackové za překlad. Děkuji.

Olga B.: Děkuji.